

[Birthe Rønn Hornbech]

Ikke mindst omkring politiets arbejde er der undertiden megen dobbeltmoral. Man forlanger, at forbrydelser skal opklares, men man vil ikke give midlerne hertil i retspleje-loven. Man forsøger tværtimod at svække dette arbejde gennem lovforslag. Men når der sker et bombeangreb i den hjemlige andedam, er der ikke grænser for, hvad man forlanger. Så forlanger man nærmest, at politiet skal få åbenbaringer, men det får de ikke, for miraklernes tid er forbi.

Derfor er det nødvendigt med en præventiv indsats, og det lykkes kun gennem en indsats også af efterretningsvæsenene. Det er så elementært, at ethvert barn kan forstå det, at den slags arbejde ikke er meget værd, hvis man kan læse om det i avisen hver dag.

Men naturligvis er vi i venstre enige i, at der skal være kontrol med dette arbejde, og der er da også for længst indført kontrol. Vi finder ikke i venstre, at der er noget, der tyder på, at dette kontrolarbejde ikke bliver udført forsvarligt og sådan, som det er aftalt her i folketinget.

Venstre må altså afvise forslaget.

Ebba Strange (SF):

Som justitsministeren var inde på det, foreslog SF i 1975-76, at der skulle etableres en egentlig parlamentarisk kontrol med efterretningstjenesterne. Det er nu 10 år siden, og at vi her i 1986 kommer med et nyt forslag, hænger selvfølgelig sammen med, at vi ikke i løbet af de 10 år, der er gået, synes, at vi har opnået den fornødne tryghed og fornødne tillid til, at alt, hvad der foregår i efterretningsvirksomhederne, er fuldt forsvarligt, fuldt ud kontrolleret.

Det, vi foreslår denne gang, er altså ikke et parlamentarisk udvalg, men udgivelse af en årsrapport. Når vi har valgt det forslag, er det, fordi vi i mellemtiden har fået at vide og har set en række af de rapporter, der bliver udgivet i Vesttyskland. Vi mener, at når et land som Vesttyskland, hvis efterretningstjenester næppe er ringere end de danske – det vil jeg da godt have en kommentar om fra justitsministeren eller forsvarsministeren – er i stand til at udgive en rapport både fra forbundsstaten og fra delstaterne om, hvad de efterretningsvæsen er faktisk beskæftiger sig med, så må det også være muligt i Danmark.

Det er rigtigt, at vi har alle de kontrolorganer, ministeren har opremset, men den faktiske situation er den, at hvis vi i folketinget eller offentligheden i form af pressen f.eks. ønsker at få oplysninger om efterretningsvæsenets virksomhed, er det et forfærdeligt besværligt arbejde. Så må vi stille en række spørgsmål, og mange gange går der meget lang tid, før vi får svar på dem, og de svar, vi får, har ikke altid den omfattende karakter, som vi, der har stillet spørgsmålene, kunne ønske os.

Afvisningen af SFs forslag er selvfølgelig begrundet med det samme, som vi plejer at høre: at man er bekymret for fra regeringens side, at det vil gå ud over det, at efterretningsvæsenene skal arbejde i en atmosfære af hemmelighed for at kunne opfylde deres virksomhed, og det er blevet sagt, at det ville gøre landet mere usikkert at leve i, hvis man gennemførte SFs og VS' forslag.

Jeg er helt uenig; jeg tror tværtimod, det modsatte er tilfældet. Når vi i marts 1985 fik oplysninger om, at FET havde registreret 85.000 danske statsborgere, og at PET havde registreret næsten 59.000 danske borgere, og vi kunne lægge de to tal sammen til, at over 140.000 danskere tilsyneladende ansås for at være til fare for rigets sikkerhed, så mener jeg, at det skaber usikkerhed og utryghed i den danske befolkning.

Blandt fredsbevægelsens medlemmer, blandt fagbevægelsens medlemmer, blandt andre medlemmer, som er aktive, når der er demonstrationer af forskellig art, vil der opstå en utryghed og en usikkerhed, som jeg tror kunne fjernes, hvis man én gang om året kunne få lejlighed til at læse, hvad det egentlig er, de væsener beskæftiger sig med.

De kontrolorganer, der er: regeringens sikkerhedsudvalg, ministrene og Wambergudvalget, sender jo ikke noget ud til befolkningen. Det kan godt være, at de fem, seks, ti personer i dette land, der følger efterretningstjenesternes virksomhed nøje, er trygge og sikre på, at efterretningsvæsenene ikke laver fejl. Det er muligt. Det er vi andre ikke altid, og af gode grunde, fordi der ind imellem – hr. Ole Espersen nævnedes situationerne sidste sommer – kommer oplysninger ud, som afslører, at der måske foregår overvågning, registrering og kontrol, som ligger ud over, hvad der med rimelighed kan forventes af efterretningstjenester.